

**A Magyar Tudományos Akadémia
Veszprémi Területi Bizottságának**

Szervezeti és Működési Szabályzata

**Veszprém
2015.**

A Magyar Tudományos Akadémia (továbbiakban: MTA) a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvényben (MTAtv.) meghatározott feladatainak ellátása céljából területi bizottságokat hoz létre és tart fenn, amelyek az MTA Alapszabályában és az Akadémiai Ügyrendben foglaltaknak megfelelően szervezik a köztisztület regionális működését.

1. A VEAB alapítása, adatai

- 1.1. Az MTA Veszprémi Területi Bizottsága (a továbbiakban: VEAB) az MTA Elnökségének 48/1972. (IX. 26.) sz. határozata alapján jött létre, és az MTA Alapszabályában és Ügyrendjében foglaltak szerint működik. Szervezetének és működésének részletes szabályait Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. A szabályzatot és módosításait a VEAB határozatképes ülésén (a szavazásra jogosultak több mint fele jelen van) kétharmados többséggel fogadja el.
- 1.2. A VEAB működési területe: Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém és (részben) Zala megye.
- 1.3. Neve: Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Területi Bizottsága
Rövidített neve: VEAB
Elnevezés angol nyelven: Regional Centre of the Hungarian Academy of Sciences at Veszprém
- 1.4. Székhelye: 8200 Veszprém, Vár utca 37. (<http://tab.mta.hu/veszpremi-területi-bizottsag>)
- 1.5. A VEAB vezetője az elnök, akit a VEAB tagjai a Bizottság hazai akadémikus tagjai közül hároméves időtartamra választanak. Az elnök megbízásának lejártával, egy alkalommal újraválasztható.
- 1.6. Alapító/fenntartó szerve: Magyar Tudományos Akadémia (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.)
- 1.7. A VEAB hivatali szervezete az MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága költségvetési szerv szervezeti egységként működő Veszprémi Területi Bizottság Titkársága; rövidítve: MTA TABT VEAB Titkárság (továbbiakban: Titkárság)

2. A VEAB feladatai

A VEAB tudományszervezési feladatai illetékességi területén a következők:

- 2.1. Figyelemmel kíséri és segíti régiója tudományos tevékenységét. Kiemelt szerepe van az új tudományos eredményeknek a társadalom felé való közvetítésében, a régió tudományos életének szervezésében, a régió tudománypolitikai stratégiájának kidolgozásában.
- 2.2. Számon tartja a tudományos kutatóhelyeket, egyetemi, főiskolai és más tudományos műhelyeket, továbbá lehetőségei szerint az azokon kívül működő kutatókat. Kapcsolatot épít a határon túli magyar tudományos műhelyekkel és kutatókkal (illetékességi területe: Szlovákia nyugati része és Ausztria), támogatja a határon túli magyar tudományosságot.

- Tevékenységebe bevonja a régiója szerinti külső köztestületi tagokat és azokat, akiknek kutatási témája kapcsolódik a régióhoz.
- 2.3. Támogatja a tudományos kutatókat, a tudományos utánpótlás nevelését. Pályázatokat írhat ki és díjakat ítélhet oda. Helyszínt biztosít PhD védésekhez, konferenciákhoz.
 - 2.4. Tudományos munkákat jelentet meg tevékenysége köréből. Javaslatot tesz az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának a tudományterületileg illetékes tudományos osztály kiadási tervének keretében.
 - 2.5. Együttműködik régiója felsőoktatási intézményeivel, megyei és városi önkormányzataival és a megyei kamarákkal. Kapcsolatot épít a régió közoktatási intézményeivel.
 - 2.6. Szakbizottságokat, ezeken belül pedig munkabizottságokat hoz létre, melyek tudományos üléseket szerveznek. A VEAB tudományos programjának vagy konferenciájának kell tekinteni a VEAB, a VEAB Elnökség, a VEAB szakbizottságai és azok munkabizottságai által meghirdetett programokat és konferenciákat.
 - 2.7. Bizottságai révén kapcsolatot épít ki és tart fenn az MTA tudományos osztályaival és azok tudományos bizottságaival, valamint az MTA többi területi bizottságával.
 - 2.8. Lehetőséget teremt arra, hogy a tudomány művelői kifejtsék szakmai véleményüket helyi és országos jelentőségű tudományos kérdésekben, részt vegyenek az akadémiai döntések, vélemények kialakításában, érvényesítésében.
 - 2.9. A tudományos eredmények gazdasági hasznosulásának elősegítése érdekében kapcsolatot tart a régió gazdasági szereplőivel:
 - közreműködik a régió kutatóhelyei K+F tevékenységének, hasznosításra váró eredményeinek és szabad kutatási kapacitásainak bemutatásában;
 - közreműködik a gazdasági vállalkozások K+F igényeinek közvetítésében a kutatóhelyek felé, a regionális innovációs partnerközvetítésben, a hazai és nemzetközi pályázati együttműködések elősegítésében;
 - megkeresés esetén a szakbizottságok és azok munkabizottságainak bevonásával véleményt nyilvánít működési területének fejlesztési kérdéseiben.
 - 2.10. A tudósok és a tudomány iránt érdeklődők személyes kapcsolatainak megteremtése, elmélyítése érdekében kulturális egyesületet működtet. A VEAB Kulturális Egyesületének elnöke évente köteles az egyesület munkájáról a VEAB ülésén beszámolni.
 - 2.11. A feladatai ellátásához szükséges anyagi feltételek javítására alapítványt működtet „A VEAB Tudományos Alapítványa” névvel.
 - 2.12. A VEAB éves munkájáról írásos összefoglalást készít az MTA rendes Közgyűlése számára.
 - 2.13. Az MTA elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján a VEAB rövid elemzést készít az MTA által a Kormány számára benyújtandó éves tájékoztatóhoz. A VEAB az MTA elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján összeállított szakmai anyaggal segíti az MTA elnöke által kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő jelentés elkészítését.

3. A VEAB szervezeti felépítése

3.1. Testületi szervek:

- VEAB;
- VEAB Elnöksége.

3.2. Munkaszervezetek:

- Szakbizottságok; ezen belül
- Munkabizottságok;
- A VEAB területén működő megyei, városi tudományos szervezetek: Soproni Tudós Társaság, Vas Megyei Tudományos Testület.

4. A szervezetek tagjai, megválasztásuk, jogkörük

4.1. VEAB

4.1.1. A VEAB alanyi jogú tagjai a régióban dolgozó hazai akadémikusok és – közgyűlési képviselői mandátumuk időtartamára – a nem akadémikus közgyűlési képviselők. A VEAB választott tagjai az alelnökök és a tudományos titkár (akiket az elnök javaslata alapján a VEAB választ) és a szakbizottságok elnökei (akiket a szakbizottságok tagjai választanak). A VEAB munkájában az MTA Alapszabályának 45. § (4) bekezdése alapján állandó jelleggel tanácskozási joggal részt vesznek a régió felsőoktatási intézményeinek rektorai és MTA kutatóintézeteinek igazgatói. A VEAB ezenkívül 3 éves időtartamra teljes jogú meghívott tagokat is választhat, ezek számaránya azonban nem haladhatja meg a VEAB teljes létszámának egynegyed részét.

4.1.2. A VEAB választott tagjainak megbízatása hároméves időszakra szól, és a tag korlátlan alkalommal újraválasztható. Az új tagok megválasztásával a régi tagsági megbízatások megszűnnek.

- A VEAB választott tagjainak megválasztására hivatott gyűlést a VEAB elnöke készíti elő, hívja össze.
- A VEAB ülése titkos szavazással jóváhagyja a szakbizottsági elnökök megválasztását (megválasztottnak az tekinthető, aki a határozatképes ülésen leadott szavazatok több mint 50%-át megkapta), ezzel ők a VEAB teljes jogú tagjaivá válnak. Elutasítás esetén az adott szakbizottságnak meg kell ismételnie az elnökválasztást.
- A teljes jogú meghívott tagokra a VEAB bármely tagja javaslatot tehet, a választás titkosan történik (megválasztottnak az tekinthető, aki a határozatképes ülésen leadott szavazatok több mint 50%-át megkapta).
- A gyűlés nyílt szavazással választott 3 fős jelölőbizottságot küld ki a VEAB új elnöke személyére történő javaslat kidolgozására.
- Az új VEAB elnök megválasztására a VEAB ülést az esedékesség évében, június végéig kell összehívni.
- Az elnököt választó VEAB ülést a korelnök akadémikus vezeti. Az új elnök megválasztása titkos szavazással történik. Megválasztottnak azt a hazai akadémikust kell tekinteni, akire (a határozatképes gyűlésen) a szavazásra jogosult jelenlévőknek több mint fele „igen”-nel” szavazott. A szavazás után az új (vagy újraválasztott) elnök átveszi az ülés vezetését.

- Az új VEAB elnök javaslatára titkos szavazással a VEAB tagjai alelnököket és tudományos titkárt választanak.

A választásról írásban tájékoztatni kell az MTA elnökét.

4.1.3. A VEAB döntési, véleményezési és javaslattételi joggal felruházott testületi szerv.

A VEAB (át nem ruházható) döntési jogkörébe tartozik:

- a VEAB szervezeti és működési szabályzatának elfogadása és módosítása;
- a VEAB elnökének, alelnökeinek, tudományos titkárának megválasztása;
- szakbizottságok és munkabizottságok létrehozása és megszüntetése, a szakbizottságok elnökének megbízása és felmentése;
- a VEAB munkájáról szóló elnöki beszámoló elfogadása;
- a jogszabály által biztosított keretek között alapítvány létesítése;
- kulturális egyesület létrehozása és megszüntetése;
- minden olyan téma, amit az elnök a VEAB elé terjeszt.

A VEAB véleményt nyilvánít:

- olyan tudományos vonatkozású ügyekben, melyekben állami, önkormányzati, tudományos, oktatási, kulturális, gazdasági, társadalmi vagy egyéb szervek és intézmények megkeresik, és amelyekben a rendelkezésre álló szellemi erőforrások figyelembevételével szakmailag megalapozott véleménynyilvánításra magát illetékesnek tartja;
- a VEAB által a területi, állami és társadalmi szervekkel, intézményekkel tervezett együttműködési megállapodásokról;
- minden olyan kérdésben, amelyben az akadémiai szervek, a VEAB elnöke vagy a szakbizottságok a VEAB véleményét kérik.

A VEAB javaslatot tehet az MTA elnökségének a feladatkörébe tartozó vagy azt érintő bármely tudományos és szervezeti kérdésben.

4.1.4. A VEAB szükség szerint, de legalább évente kétszer ülésezik. A VEAB üléseit a VEAB elnöke hívja össze és vezeti le. Minden napirend megvitatása után az ülés levezetője összefoglalja a VEAB kialakult állásfoglalását. A VEAB állásfoglalását, véleményét tartalmazó határozatokat az ülést követő 8 munkanapon belül a VEAB Titkárság vezetőjének írásba kell foglalnia. Az elnök és a tudományos titkár által aláírt határozatokat a VEAB Titkárságának vezetője elektronikus úton továbbítja a VEAB tagjai részére.

4.1.5. A VEAB évente egyszer (február hónapban) közgyűlést tart. A VEAB elnöke a közgyűlésen beszámol az előző évi működésről és ismerteti a tárgy évi munkatervet. A közgyűlésre a VEAB tagjain kívül meghívást kapnak az MTA és a területi bizottságok vezetői; a régió MTA köztestületi tagjai; a regionális, megyei és a jelentősebb városi önkormányzatok vezetői; a megyei kamarák és a regionális fejlesztési tanácsok vezetői; a gazdasági élet jelentősebb szereplői és a VEAB fő támogatói. A közgyűlés feladat- és hatáskörrel nem rendelkezik; a résztvevők észrevételt tehetnek és véleményt nyilváníthatnak.

4.2. A VEAB Elnöksége

A VEAB Elnökségét (továbbiakban Elnökség) az elnök, az alelnökök és a tudományos titkár alkotják. A VEAB ülései közötti időszakban a VEAB feladatait az Elnökség látja el és hoz döntéseket. Az Elnökség üléseit a VEAB elnöke hívja össze és vezeti le. Az elnökségi ülésen

részt vesz a VEAB Titkárság vezetője is. Az Elnökség szükségszerűen, de legalább évente négyszer ülésezik. Határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza. Határozatképes az ülés, ha tagjainak legalább fele jelen van. Az Elnökség határozatait a VEAB Titkárság vezetőjének írásba kell foglalnia és az Elnök által aláírt határozatokat az ülést követő 8 munkanapon belül elektronikus úton továbbítani az Elnökség tagjai részére. Az Elnökség

- előkészíti a VEAB üléseit és közgyűléseit;
- kezdeményezi szakbizottság létrehozását és átszervezését;
- közreműködik a szakbizottságok operatív irányítását igénylő feladatok végrehajtásában;
- megszervezi a pályázatok kiírását és a beérkezett pályázatok bírálatát;
- dönt a pályadíjakról;
- megszervezi a VEAB központi (nem szak- illetve munkabizottságok által kezdeményezett) programjait.

4.3. A szakbizottságok

4.3.1. A VEAB szakbizottságai egy tudományág vagy egymáshoz közel álló több tudományág képviselőit magában foglaló, önszerveződő egységek. A szakbizottság tagja lehet a VEAB régiójában tevékenykedő köztestületi tag, külső köztestületi tag és az a szakember, aki tudományos fokozattal nem rendelkezik, de értékes elméleti és gyakorlati tevékenységet folytat. A szakbizottság tagjainak megbízatása egy akadémiai ciklusra (3 évre) szól.

4.3.2. A szakbizottság megalakulásáról, megszüntetéséről vagy átszervezéséről a VEAB dönt. Erre vonatkozó előterjesztést az érintett szakbizottság(ok) elnöke(i), a VEAB elnöke vagy az általa felkért személy tehet.

4.3.3. Szakbizottság alakulásának feltételei:

- szakbizottság olyan tudományterületen létesíthető, amelyben kellő számú – legalább tíz – MTA köztestületi tag tevékenykedik a régió több munkahelyén,
- minden szakbizottságban legyen akadémiai doktor tag is,
- a szakbizottság tagjai az elnök, (alelnök – ha van ilyen) és titkár személyén kívül a szakbizottság felügyelete alatt működő munkabizottságok elnökei, valamint a régióban dolgozó, a szakbizottság munkájában részvételi szándékukat kifejező akadémikusok és az MTA doktora címmel (tudomány doktora fokozattal) rendelkező kutatók. A szakbizottság ezenkívül tagjai közé választhat – akár a régióból, akár a régió kívülről – olyan magas színvonalú tudományos munkát végző szakembereket is, akik az MTA köztestületének tagjai. Ezen tagok számaránya azonban nem haladhatja meg a szakbizottság teljes létszámának egyharmad részét.

4.3.4. Szakbizottság alakulásának módja:

- a VEAB elnöke meghirdeti a szakbizottság létrehozásának szándékát és az alakuló ülést;
- az alakuló ülést a VEAB tudományterületileg illetékes alelnöke vezeti;
- legalább tíz olyan szakember megjelenik az alakuló ülésen, akik vállalják, hogy tagként részt vesznek a szakbizottság munkájában;
- megválasztja a szakbizottság elnökét;
- a megválasztott elnök javaslata alapján a szakbizottság alelnökének (ha van ilyen) és titkárának megválasztása;
- az elnököt, alelnököt és a titkárt a szakbizottság tagjai titkos szavazással választják egy akadémiai ciklusra;

- a szakbizottság elnöke, alelnöke és titkára több akadémiai ciklusra újraválasztható;
- a szakbizottság ülésein az egyes munkabizottságokat az elnök elfoglaltsága esetén a munkabizottsági alelnökök és titkárok is képviselhetik;
- a szakbizottság megalakulásához és elnöke megválasztásához a VEAB jóváhagyása szükséges.

4.3.5. A szakbizottság feladata:

- az adott tudományterületen folyó VEAB tevékenység összefogása, a kutatók közötti személyes kapcsolatok elősegítése, együttműködésük kialakítása;
- tudományos ülések és konferenciák, egyéb tudományos rendezvények szervezése;
- állásfoglalás tudományterületének kérdéseiben;
- a VEAB elnökének kérésére véleménynyilvánítás illetve javaslattevés;
- éves munkaterv és beszámoló jelentés készítése;
- munkabizottságok létrehozása;
- közreműködés a pályázatok elbírálásában;
- kapcsolattartás az MTA illetékes tudományos osztályával és területi bizottságaival.

4.3.6. A szakbizottság munkáját a szakbizottság elnöke vezeti, munkájában a szakbizottság titkára segíti.

4.3.7. A szakbizottság szükség szerint, de évente legalább egyszer ülésezik. A szakbizottsági ülést a szakbizottság elnöke hívja össze. Az ülésre a szakbizottsági tagokon kívül a szakbizottság elnöke köteles meghívni a tudományterületért felelős alelnököt.

4.3.8. A szakbizottságok éves rendezvény és programtervüket tárgyév január 31. napjáig, az egyes rendezvények vagy konferenciák programjairól szóló tájékoztatást pedig előzetesen megküldik a VEAB Titkárságnak.

4.3.9. A szakbizottság elnöke évenként beszámol a VEAB ülésén a többi szakbizottsági elnök előtt a szakbizottság éves munkájáról.

4.4. A munkabizottságok

4.4.1. A szakbizottságon belül, specializáltabb tudományos részterületeken érdekelt munkabizottságok alakíthatók. A munkabizottságok tudományos üléseket és konferenciákat, egyéb tudományos rendezvényeket szervezhetnek.

4.4.2. Munkabizottság létesítése vagy megszüntetése kérdésében a VEAB dönt. Az erre vonatkozó javaslatot az illetékes szakbizottság elnöke terjeszti elő.

4.4.3. Munkabizottság alakulásának feltételei és módja:

- Munkabizottság akkor alakítható, ha tagjainak létszáma legalább 10 fő és a tagok között több köztisztületi tag is van.
- A munkabizottság alakuló ill. tisztújító ülését a szakbizottság titkára szervezi meg, és a szakbizottság elnöke vezeti le. A munkabizottság saját maga választja elnökét, akinek lehetőleg MTA köztisztületi tagsággal kell rendelkeznie. Az elnök személyére a munkabizottság tagjai tehetnek javaslatot.
- A választás titkos szavazással történik, megválasztottnak a legtöbb szavazatot kapott személy tekinthető. (Akadályoztatás esetén a munkabizottság tagjai írásban is

elküldhetik szavazatukat.) A választás csak akkor érvényes, ha azon a választásra jogosultak több mint a fele részt vesz.

- A munkabizottság titkárát a megválasztott elnök bízza meg.
- A munkabizottság a szakbizottság részére munkatervet, rendezvénytervet és éves beszámolót köteles küldeni.
- A munkabizottságok vezetőit és tagjait a szakbizottság elnöke kéri fel.

4.5. Helyi tudományos testületek

4.5.1. A VEAB együttműködik a területén létesített helyi tudományos testületekkel és klubokkal. Munkájukat koordinálja, és megalakulásukat jóváhagyja.

4.5.2. Helyi tudományos testület abban a városban létesíthető, ahol legalább három akadémiai nagydoktor (az MTA doktora) él és tevékenykedik. Lehetőség szerint a testületet akadémikus irányítsa. A testület vezetője hivatalból tagja a VEAB-nak.

5. A VEAB elnöke, alelnöke, tudományos titkára

5.1. A VEAB elnöke

Az elnök a testületi szervek vezetője. Jogköre és feladatai:

- elnököl a VEAB és a VEAB Elnöksége ülésein;
- meghatározza az alelnökök és a tudományos titkár közötti feladat- és munkamegosztást;
- irányítja és ellenőrzi a testületi szervek működését;
- megbízza a szakbizottságok megválasztott elnökeit;
- a VEAB nevében kiadói jogokat gyakorol;
- képviseli a VEAB-ot az MTA Elnöksége, a tudományos osztályok és külső szervek előtt;
- összehangolja a szakbizottságok munkáját;
- beszámol a VEAB-nak a két ülés között végzett tevékenységéről;
- megküldi az MTA Elnökségének a VEAB szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását;
- tájékoztatja az MTA Elnökségét a VEAB-nak a más területi bizottságok, a tudományos osztályok vagy az MTA egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről;
- a VEAB éves munkájáról írásos összefoglalót készít az MTA májusi rendes Közgyűlése számára;
- előzetes szempontok alapján összeállított szakmai anyaggal segíti az MTA elnöke által kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő jelentés elkészítését a magyar tudományos kutatás helyzetéről;
- kapcsolatot tart az MTA elnökségével, tudományos osztályaival, az MTA Titkárságával, más akadémiai intézetekkel és intézményekkel, területi és helyi önkormányzati szervekkel;
- előzetes egyetértési jogot gyakorol a VEAB Titkárság vezetőjének megbízása, felmentése esetén;

- a VEAB munkaterve alapján meghatározza a VEAB Titkárság tudományszervezési tevékenységét.

5.1. Az alelnökök

A VEAB elnökének munkáját az alelnökök segítik. Az alelnökök egy-egy tudományterület (társadalomtudomány, élettudomány, természettudomány) ügyeit képviselik a VEAB-on belül. A VEAB alelnökei feladataikat az elnök által meghatározott munkamegosztás szerint látják el. Az alelnök eljár mindazon ügyekben, amelyek ellátására az elnöktől megbízást kap:

- felügyeli a tudományterületéhez tartozó szakbizottságok működését, vezeti a szakbizottságok tisztújító gyűléseit, kapcsolatot tart a szakbizottságok elnökeivel;
- javaslatot tesz a VEAB éves munkatervének egyes elemeire, programokat kezdeményez;
- részt vesz a VEAB által kiírt pályázatok elbírálásában;
- az elnök akadályoztatása esetén – külön felkérésre – annak hatáskörében jár el, s eljárásáért ilyenkor az elnökével azonos felelősség terheli.

5.2. A tudományos titkár

A VEAB tudományos titkára az elnök irányításával végzi munkáját:

- elősegíti a VEAB és a szakbizottságok tudományszervező tevékenységét, népszerűsíti a VEAB rendezvényeit;
- összehangolja a VEAB, a szakbizottságok és a VEAB Titkárság működésével kapcsolatos tevékenységeket;
- előkészíti a VEAB közgyűlését, a VEAB és az elnökség üléseit, megszervezi a hozott határozatok végrehajtását, ellátja mindazokat a feladatokat, amelyre az elnök felkéri;
- részt vesz a VEAB által kiírt pályázatok szervezésében, elbírálásában;
- a VEAB tudományos titkára feladatainak ellátásában az elnöknek és a VEAB-nak felel.

6. Záró rendelkezés

A Szabályzatot a VEAB a 2016. február 26-i ülésén elfogadta. A szabályzat elfogadása napján lép hatályba.

Veszprém, 2016. február 26.

Pósfai Mihály
a VEAB elnöke